Δήμος Εμμανουήλ Παππά

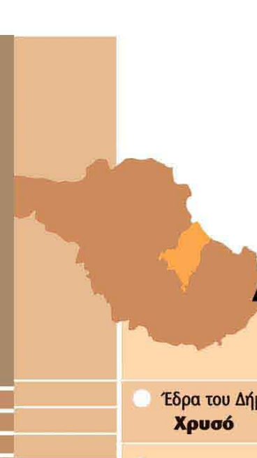

Δήμος Εμμανουήλ Παππά

Έδρα του Δήμου:
Χρυσό

Απόσταση:
12 χλμ. από την πόλη των Σερρών

Πληθυσμός Δήμου:
11.789 κάτοικοι
(απογραφή 2001)

Στοιχεία Δήμου:
Χρυσό
Τ.Κ. 620 46 Σέρρες

τηλ.: 23213 52600
23210 74444/74591
Fax: 23210 74444

e-mail:
emmanouilpappas@ser.forthnet.gr

Δημοτικά Διαμερίσματα:
- Αγίου Πνεύματος
- Δαφνουδίου
- Εμμανουήλ Παππά
- Μεταλλων - Συκιάς
- Νέου Σουλίου
- Πεντάπολης
- Τούμπας

Ιστορικά στοιχεία

Ο Δήμος έλαβε το όνομά του από τον αρχιστράτηγο των Μακεδονικών δυνάμεων στην επανάσταση του 1821 Εμμανουήλ Παππά, που γεννήθηκε το 1773 στο ομώνυμο Δημοτικό Διαμέρισμα. Απέκτησε μεγάλη περιουσία από το εμπόριο και μυήθηκε από νωρίς στη Φιλική Εταιρεία. Αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τις Σέρρες λόγω σφοδρής φιλονικίας του με τον Μπέη των Σερρών και κατέφυγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου είχε την ευκαιρία να συνεργαστεί στενότερα με τους Φιλικούς.

Όταν κηρύχθηκε η Επανάσταση πήγε στο Άγιο Όρος, εγκατέστησε εκεί το στρατηγείο του συγκεντρώνοντας 2.500 άνδρες και ανακηρύχθηκε αρχιστράτηγος της Μακεδονίας. Ο αγώνας του δεν είχε επιτυχή έκβαση και αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το Άγιο Όρος, καταδιωκόμενος από τον τουρκικό στρατό. Πηγαίνοντας προς την Ύδρα, εξαντλημένος από τις κακουχίες του πολέμου, πέθανε από συγκοπή τη στιγμή που περιέπλεε τον Καφηρέα. Η σορός του μεταφέρθηκε στην Ύδρα, όπου και κηδεύτηκε με τιμές στρατηγού.

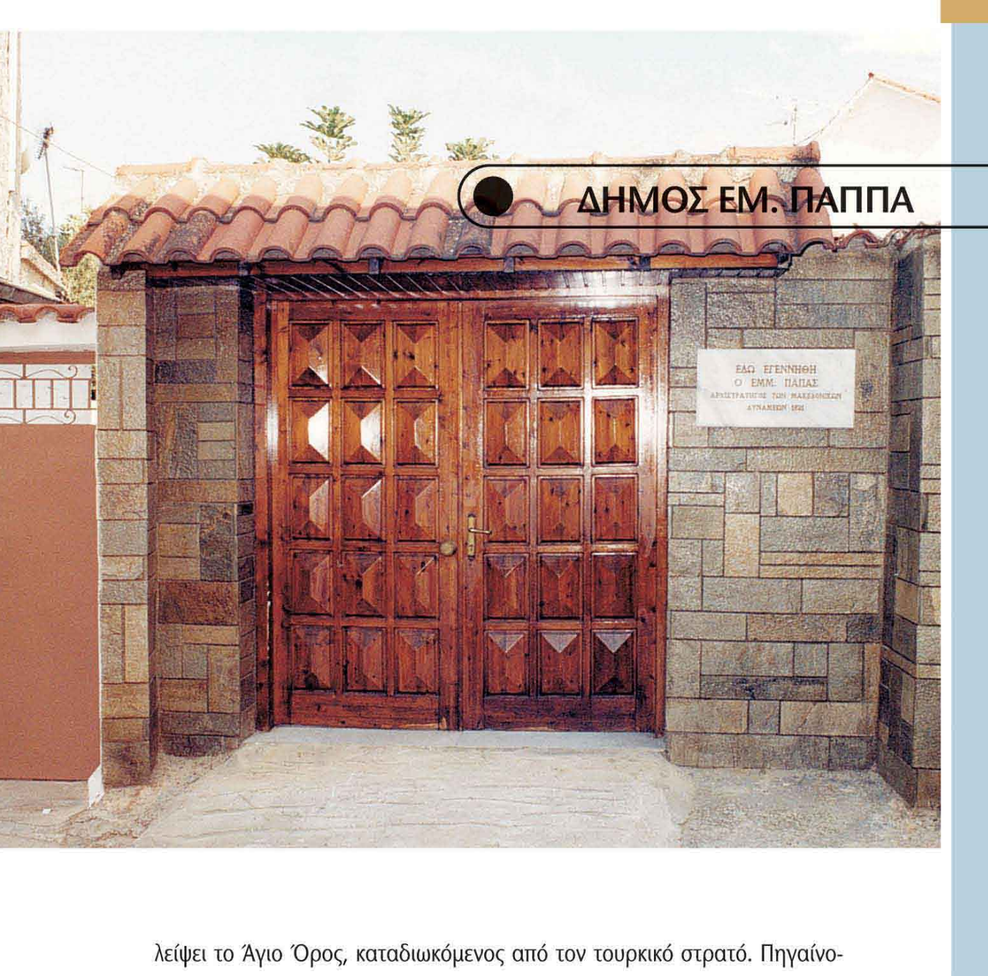

Ο Δήμος Εμμανουήλ Παππά σήμερα

Η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων είναι Δαρνάκες. Πέντε από το σύνολο των οκτώ Δημοτικών Διαμερισμάτων του Δήμου αποτελούν τα λεγόμενα "Δαρνακοχώρια". Πρόκειται για τα χωριά Ν. Σούλι, Άγ. Πνεύμα, Εμμανουήλ Παππά, Πεντάπολη και Χρυσό, κτισμένα σχεδόν στους πρόποδες του Μενοίκιου όρους, ανατολικά της πόλης των Σερρών. Οι κάτοικοι του Δήμου έχουν κοινή καταγωγή, παρόμοιο γλωσσικό ιδίωμα, ήθη, έθιμα και τραγούδια.

Πρόκειται για περιοχή κατά βάση αγροτική. Τα κυριότερα προϊόντα τα οποία παράγονται είναι ο καπνός, τα δημητριακά (σιτάρι), το βαμβάκι και οι ελιές. Η αμπελοκαλλιέργεια είναι επίσης διαδομένη στην περιοχή. Στα περισσότερα Δημοτικά Διαμερίσματα παράγεται με τον παραδοσιακό τρόπο ξεχωριστό τσίπουρο. Η διαδικασία της απόσταξης στα καζάνια αποτελεί μια πραγματική μυσταγωγία για τους συμμετέχοντες.

Αξιοθέατα

Εμμανουήλ Παππάς

Το Δημοτικό Διαμέρισμα Εμμανουήλ Παππάς απέχει 17 χλμ. από την πόλη των Σερρών κι έχει χαρακτηριστεί παραδοσιακός οικισμός. Το όνομα της Κοινότητας παλιά ήταν Δοβίστα. Στο χωριό σήμερα σώζεται η πατρική οικία του ήρωα, μαζί με τις αποθήκες και τις υπόγειες κρύπτες, οι οποίες χρησίμευαν για την απόκρυψη των πυρομαχικών και των όπλων.

Μεγάλη ήταν η συμβολή του χωριού στα δύσκολα χρόνια του Μακεδονικού Αγώνα. Ο Μουσικογυμναστικός Σύλλογος "Αρετή", ο οποίος ιδρύθηκε το 1910, έπαιξε σημαντικό ρόλο, ανάλογο με αυτόν του "Ορφέα" Σερρών και διακρίθηκε για την Εθνική του δράση. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν επίσης και η προσφορά της "Φιλοπροόδου Αδελφότητας" (ιδρύθηκε το 1883), στην ανάπτυξη της παιδείας κατά την Τουρκοκρατία καθώς και η Αστική Σχολή Δοβίστης η οποία διέθετε αρρεναγωγείο, παρθεναγωγείο και νηπιαγωγείο με την εποπτεία και την επιστασία του Μητροπολίτη Σερρών.

Αξιοθέατα στο Δ.Δ. αποτελούν οι γύρω λόφοι απ' όπου μπορεί κανείς να απολαύσει τη θέα όλης της πεδιάδας του Νομού. Η τοποθεσία "Μούκλιανη" αποτελεί ιδανικό τόπο ανάβασης για τους φυσιολάτρες και τους ορειβάτες (διαθέτει μάλιστα και χώρο για διανυκτέρευση) καθώς και πιο ψηλά η περιοχή "Παπά σουλνάρ".

Άγιο Πνεύμα

Το Δημοτικό Διαμέρισμα του Αγίου Πνεύματος απέχει 16 χλμ. από την πόλη των Σερρών. Χαρακτηρίζεται από την ιδιαιτερότητα των κλιματολογικών συνθηκών (μοναδική δροσιά το καλοκαίρι), τη γραφικότητα των παραδοσιακών σπιτιών και των στενών δρόμων, αλλά και τις όμορφες ταβέρνες στο κέντρο της πλατείας.

Σε απόσταση περίπου 15 χλμ. στο βόρειο μέρος της κοινότητας υπάρχει τοποθεσία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους που λέγεται "Καμπέρα". Πρόκειται για έναν ταμιευτήρα νερού που μετεξελίχθηκε σ' ένα μικρό υδροβιότοπο.

Ν. Σούλι

Το Νέο Σούλι όπως και τα άλλα Νταρνακοχώρια είναι το ίδιο γραφικό με διατηρημένα αρκετά στοιχεία του ιστορικού του παρελθόντος. Μέχρι το 1913 το επικρατέστερο όνομα του χωριού ήταν "Σουμπάσκιοι».

Στους πρόποδες του Μενοίκιου με λόφους που κάποτε ήταν γεμάτοι αμπέλια αποτελεί σήμερα ελκυστικό τόπο για αρκετούς κατοίκους της πόλης των Σερρών που επιλέγουν το Ν. Σούλι και την ευρύτερη περιοχή για δημιουργία σύγχρονων μονοκατοικιών.

Πεντάπολη

Η Πεντάπολη είναι το Κεφαλοχώρι των Δαρνακοχωριών.

Σε ιστορικό αρχειακό υλικό της Οθωμανικής αυτοκρατορίας του Συμβουλίου Προεδρίας Κων/πουλης, η Πεντάπολη τον 13ο αιώνα αναφέρεται με το Βυζαντινό όνομα **"Ξυλοπήγαδο"**. Στα μέσα του 14ου αι. ονομάζεται από τον γραμματέα του Σουλτάνου **"Σαρμουσακλή"** και το 1927 μετονομάζεται σε Πεντάπολη. Κτισμένη στον κάμπο των Σερρών, ήταν γνωστή παλαιότερα με το όνομα Σαρμουσακλή, τοπωνύμιο συνδεδεμένο με

την παραγωγή σκόρδου, καθώς στα τουρκικά sarmisak σημαίνει σκόρδο. Σε Βυζαντινή απογραφή, πρώτος ιδιοκτήτης της Πεντάπολης αναφέρεται ένας απόγονος των Παλαιολόγων. Στα τέλη του 19ου αι. καταγραφές που έχουμε για το χωριό μας μαρτυρούν στοιχεία ανάπτυξης και ευημερίας. Στην Πεντάπολη - τότε - λειτουργεί σχολείο αρρένων, υπάρχει χάνι, αρκετές βρύσες, καφενεία και άλλα εμπορικά καταστήματα της εποχής.

Το 1936 δημιουργείται η Φιλαρμονική. Υπάρχουν δύο Αθλητικοί Σύλλογοι. Θέατρα, χοροεσπερίδες, κέντρα διασκέδασης, εμπορικά καταστήματα, λαϊκή αγορά κτλ., αριθμεί πλέον τους 10.000 κατοίκους.

Το 1953 ιδρύεται εξατάξιο ιδιωτικό Γυμνάσιο και μετά δημόσιο με Λύκειο αργότερα.

Χρυσό

Στην περιοχή του Χρυσού υπάρχουν δύο αξιόλογα πέτρινα μονότοξα γεφύρια. Το πρώτο βρίσκεται νότια του χωριού κοντά στο Σιδηροδρομικό Σταθμό και φέρεται να είναι ρωμαϊκό, ενώ το δεύτερο βρίσκεται στο δρόμο προς το Άγιο Πνεύμα.

Τρία πέτρινα γεφύρια υπάρχουν, επίσης, στην περιοχή του οικισμού Συκιά. Ένα από αυτά (στο νότιο άκρο του χωριού, μέσα σε ένα στενό αλλά βαθύ χείμαρρο που κατεβαίνει από το Μενοίκιο όρος) θεωρείται ρωμαϊκό, τόσο από την παλαιότητά του όσο και από το μέγεθος των λίθων του.

Ιερές Μονές

Άγιο Πνεύμα

Στις παρυφές του Μενοίκιου όρους, ψηλά σ' ένα λοφίσκο σε υψόμετρο 370 μ. με πανοραμική θέα στον κάμπο, μέσα σ' ένα καταπράσινο πευκόφυτο τοπίο είναι κτισμένο το μοναστήρι του Τιμίου Σταυρού. Ανεγέρθηκε το 1964. Σήμερα παρέχεται η δυνατότητα για φιλοξενία 10 - 12 πιστών (τηλ. 23210 91353).

Στη βόρεια πλευρά του Αγ. Πνεύματος, απέναντι από την Ι. Μ. Τιμ. Σταυρού, ψηλά σ' ένα καταπράσινο λόφο, δεσπόζει το μοναστήρι του Προφήτη Ηλία που κτίσθηκε το 1911 σε υψόμετρο 450 μ. Είναι γυναικείο κοινοβιακό μοναστήρι στο οποίο δεν υπάρχει προς το παρόν δυνατότητα διανυκτέρευσης οργανωμένων επισκεπτών. Η Μονή πανηγυρίζει στις 23 και 24 Σεπτεμβρίου προς τιμή της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας (τηλ. 23210 91360).

Τέλος σε απόσταση 2 χλμ. από το κέντρο του χωριού βρίσκεται η Μονή του Αγ. Πνεύματος, η οποία κτίσθηκε το 1857 σε υψόμετρο 550 μ., αλλά αναστηλώθηκε πρόσφατα. Η δυνατότητα φιλοξενίας είναι περιορισμένη και γίνεται μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες (τηλ. 23210 91205).

Ι. Μ. Αγίας Τριάδος Τούμπας

Στη θέση στην οποία βρίσκεται σήμερα το μοναστήρι βρέθηκε στα μέσα του 19ου αιώνα η εικόνα της Αγίας Τριάδας. Ονομαστή θεωρείται η ημέρα της πανήγυρης της μονής, προκαλώντας το ενδιαφέρον των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής. Παράλληλα με τη θρησκευτική πανήγυρη γίνεται και εμπορική. Η μονή διαθέτει ξενώνα χωρητικότητας 300 ατόμων. (τηλ. 23210 71668)

Ιστορικοί Ιεροί ναοί

Ξεχωριστό στολίδι του Δ.Δ. Εμμ. Παππά αποτελεί ο ιστορικός ναός του Αγίου Αθανασίου, που κτίσθηκε το 1805. Το τέμπλο του ναού χαρακτηρίζεται αριστούργημα ξυλογλυπτικής τέχνης, καθώς φέρει σπάνιες παραστάσεις και πρωτότυπες απεικονίσεις από τη θρησκευτική μας παράδοση. Εντός του ναού λειτουργεί μουσείο εκκλησιαστικών αντικειμένων προ του 1700. Εξαιρετικό ενδιαφέρον παρουσιάζει επίσης και ο ιερός ναός του Αγ. Δημητρίου, ο οποίος κτίστηκε στα 1863 κι έχει τοιχογραφίες μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας.

Στο Δ.Δ. του Αγίου Πνεύματος ξεχωρίζουν ο ναός της Αγίας Παρασκευής που βρίσκεται στην κεντρική πλατεία, κτίσμα του 1805, καθώς και ο ναός των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, κτίσμα του 1872.

Στο Δ.Δ. του Νέου Σουλίου ξεχωρίζει είναι ο ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου, καθώς το τέμπλο αλλά και οι περισσότερες εικόνες του χρονολογούνται περίπου από το 1887, εποχή κατά την οποία κτίστηκε. Στην περιοχή υπάρχουν και τέσσερα ξωκκλήσια: της Αγίας Μαρίνας, του Τιμίου Προδρόμου, του Προφήτη Ηλία και του Αγίου Γεωργίου.

Πολιτιστική υποδομή

Πολιτιστικό Κέντρο (στην Πεντάπολη)
Ο Δήμος διαθέτει ακόμη και τρεις βιβλιοθήκες.

Φιλαρμονική Πεντάπολης

Ιδρύθηκε το 1936 από τους Νικόλαο Γουρούβα, Κωνσταντίνο Γιανούδα και Απόστολο Τσικαμπάκα. Πρώτος αρχιμουσικός διετέλεσε ο Σερραίος Χρήστος Σταματίου (1909-1998). Από τον Φεβρουάριο του 2002, στεγάζεται σε έναν αναμορφωμένο χώρο, ακριβώς κάτω από τα γραφεία του Αγροτικού Συνεταιρισμού Πεντάπολης. Σήμερα αποτελεί το στολίδι του Δ.Δ. της Πεντάπολης και ολόκληρου του Δήμου.

Μουσείο νεότερης ιστορίας

Στο Δ.Δ. Εμμανουήλ Παππά, στο ισόγειο του "Σχολαρχείου", ενός ιστορικού κτιρίου το οποίο κατασκευάστηκε το 1885, στεγάζεται το μουσείο του αγώνα του 1821. Ο επάνω όροφος διαθέτει αίθουσα η οποία χρησιμοποιείται για διαλέξεις και άλλες εκδηλώσεις του Δήμου.

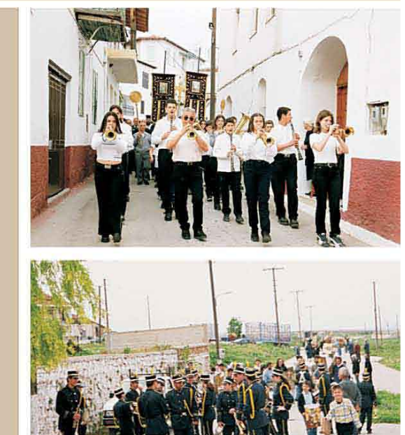

Λαογραφικό Μουσείο Χρυσού

Στο διδακτήριο του Γυμνασίου (παλιό Δημοτικό) Χρυσού στεγάζεται λαογραφικό μουσείο με την επωνυμία "Το Αγροτικό Σπίτι". Η συλλογή του περιλαμβάνει αγροτικά εργαλεία, οικιακά σκεύη, τοπικές ενδυμασίες, φωτογραφικό υλικό καθώς και βινεοσκοπήσεις από τις περιοχές του Χρυσού, του Αγίου Πνεύματος και της Μονόβρυσης.

Πολιτιστικοί Σύλλογοι

Πολιτιστική Εταιρία Χρυσού	Χρυσό
Ορειβατικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Αγίου Πνεύματος	Άγιο Πνεύμα
Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος Τούμπας	Τούμπα
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Ν. Σουλίου	Ν. Σούλι
Εκπολιτιστικός Σύλλογος "Εμμ. Παππάς"	Εμμ. Παππάς
Πολιτιστικός Μορφωτικός-Λαογραφικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος Αγ. Πνεύματος	Άγιο Πνεύμα
Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών Δαφνουδίου	Δαφνούδι
Εξωραϊστικός Σύλλογος Αγ. Γεωργίου Τριάνοβας	Άγιο Πνεύμα
Πολιτιστικός Μορφωτικός Σύλλογος "Το Σαρμουσακλί"	Πεντάπολη
Πολιτιστικός Σύλλογος Ν. Σουλίου	Ν. Σούλι

Κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση

Το δρώμενο της "Δρακοκτονίας"

Θεωρείται ένα από τα σημαντικότερα πανηγύρια που γίνονται στο Δήμο. Το δρώμενο αναβιώνει κάθε χρόνο στο Δ.Δ. του Νέου Σουλίου τη μέρα της γιορτής του αγίου Γεωργίου (στις 23 Απριλίου ή τη δεύτερη μέρα του Πάσχα) με την αναπαράσταση του εθίμου της "δρακοκτονίας" από τον Αη-Γιώργη.

Δύο μαυροφορεμένες κοπέλες οδηγούν τη Βασιλοπούλα στο χώρο της θυσίας στην πλατεία του χωριού. Σε μικρή απόσταση από εκεί βρίσκεται τοποθετημένο ένα ομοίωμα του "δράκου". Μετά από λίγη ώρα καταφθάνει ο άγιος Γεώργιος καβάλα σε λευκό άλογο, κρατώντας το κοντάρι του. Φονεύει τον δράκο, σώζει τη βασιλοπούλα και ελευθερώνει τα νερά. Ακολουθεί λαϊκό γλέντι με χορό, κρασί και παραδοσιακά φαγητά.

Η αναπαράσταση της "δρακοκτονίας" την ημέρα του αγίου Γεωργίου ανιχνεύεται στην εποχή της Τουρκοκρατίας.

Το δρώμενο του "Ζάμαντα"

Εξίσου σημαντικό πανηγύρι θεωρείται κι αυτό που γίνεται στο Δημοτικό Διαμέρισμα της Πεντάπολης τη μέρα της γιορτής της Ζωοδόχου Πηγής.

Το τελετουργικό της θρησκευτικής γιορτής αρχίζει από το βράδυ της προηγούμενης μέρας στο παρεκκλήσι της Αγίας Παρασκευής και τελειώνει το μεσημέρι της επομένης (κυριώνυμης) μέσα στον καθεδρικό ναό του Αγίου Αθανασίου. Επιλεγμένοι νέοι του χωριού, οι "κονισματάδες", παραλαμβάνουν, μετά τον όρθρο από τον Άγιο Αθανάσιο και από τα παρεκκλήσια και τα εξωκκλήσια της περιοχής τις εικόνες και τις στολίζουν με λουλούδια. Στο τέλος της θείας λειτουργίας ένας ιερέας καβάλα σε άλογο και ακολουθούμενος από τους "κονισματάδες" επισκέπτεται διαδοχικά τα τρία ξωκλήσια: Προφήτη Ηλία, Άγιο Γεώργιο και Άγιο Νικόλαο. Αναπέμπει δεήσεις στο Θεό για προστασία της παραγωγής από το χαλάζι και την ξηρασία.

Με το τέλος της περιφοράς των εικόνων ξεκινά το γιορταστικό πρόγραμμα στην πλατεία του χωριού. Ο βασικός χορός που χορεύεται στο πανηγύρι ονομάζεται Ζάμαντας. Θεωρείται ξεχωριστός και είναι ονομαστός στην περιοχή.

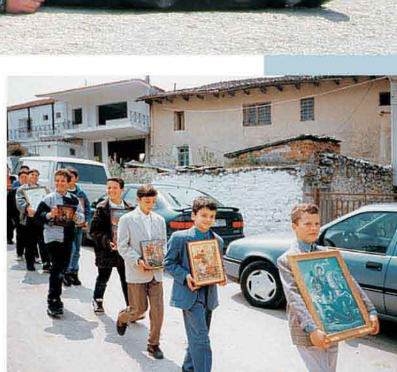

Πολιτιστικές εκδηλώσεις στα Δημοτικά Διαμερίσματα

Χρυσό

- Της Αναλήψεως, (γιορτάζει το ομώνυμο παρεκκλήσι) και γίνεται πανηγύρι με αγώνες πάλης.
- Στο τέλος των εργασιών του καπνού ο τοπικός Πολιτιστικός Σύλλογος διοργανώνει γιορτή με προσφορά παραδοσιακού χαλβά με το όνομα "κριτσμάς" ή "κιρτσμάς".

Άγιο Πνεύμα

- 20 Ιουνίου, γιορτάζει η Ιερά Μονή Αγίου Πνεύματος και πραγματοποιούνται τριήμερες πολιτιστικές εκδηλώσεις.
- Καθαρά Δευτέρα, αναπαράσταση νταρνάκικου γάμου.

Εμμανουήλ Παππάς

- Την πρώτη Κυριακή του Δεκεμβρίου, τελείται μνημόσυνο στη μνήμη του αρχιστράτηγου των Μακεδονικών δυνάμεων του 1821 Εμμανουήλ Παππά.
- Τις Αποκριές γίνεται η αναπαράσταση του εθίμου "Κούσασι", το οποίο περιλαμβάνει το άναμμα φωτιών, παντρολογήματα και παραδοσιακούς χορούς. Σύμφωνα με το έθιμο οι γονείς ανακοινώνουν το μελλοντικό ταίρι των παιδιών τους.

- Καθαρά Δευτέρα, προσφορά νηστίσιμων εδεσμάτων.
- 26 Οκτωβρίου (αγίου Δημητρίου), αναβιώνει το έθιμο "μπες μπες" για το καλό της σοδειάς.
- Δευτέρη μέρα του Πάσχα, γίνεται πανηγύρι ή στον Άγιο Γεώργιο ή στη κορυφή του Αγίου Δημητρίου.
- 9 Μαΐου (αγίου Χριστοφόρου), πανήγυρη με συνοδεία λαϊκών οργάνων.
- 15 Αυγούστου, πανηγύρι.

Μέταλλα

- 19 Μαΐου, μνημόσυνο και πολιτιστικές εκδηλώσεις για τη γενοκτονία των Ποντίων.

Δαφνούδι

- Πρώτη Παρασκευή μετά το Πάσχα, γιορτάζει το παρεκκλήσι της Ζωοδόχου Πηγής και πραγματοποιούνται διήμερες εκδηλώσεις.

Τούμπα

- Την ημέρα της Πεντηκοστής, γιορτάζει η Ιερή Μονή Αγίας Τριάδας Τούμπας και διοργανώνεται τριήμερο πανηγύρι.

Πεντάπολη

- Την πρώτη Παρασκευή μετά το Πάσχα, γιορτάζει το παρεκκλήσι της Αγίας Παρασκευής - Ζωοδόχου Πηγής και γίνεται πανηγύρι στο οποίο χορεύεται ο θρυλικός χορός "Ζάμαντας".
- Καθαρά Δευτέρα, εορταστικές εκδηλώσεις στην τοποθεσία του Προφήτη Ηλία.

Νέο Σούλι

- 19 - 20 Ιουλίου (Προφήτη Ηλία), διήμερο πανηγύρι.
- Στο τέλος των εργασιών του καπνού ο Πολιτιστικός Σύλλογος Γυναικών ετοιμάζει και προσφέρει παραδοσιακό χαλβά με το όνομα "κιρτσμάς".

Μύθοι και παραδόσεις

"Δρακοκτονία"

Η παράδοση αναφέρει ότι στο Ν. Σούλι υπήρχε ένα θηρίο (δράκος) που εμπόδιζε τη ροή των νερών. Για να απελευθερωθεί, αφού πρώτα του προσφέρονταν με κλήρο για "φαγητό", ένας κάτοικος του χωριού κάθε χρόνο. Όταν ήρθε η σειρά της βασιλοπούλας παρακάλεσε το Θεό να τη σώσει. Εμφανίστηκε τότε ο άγιος Γεώργιος πάνω στο άλογό του κρατώντας σταυρό και κοντάρι και φόνευσε τον δράκο (Δρακοκτονία), ενώ ταυτόχρονα ελευθερώθηκαν τα νερά στο χωριό. Στις ευχαριστίες της βασιλοπούλας ο άγιος Γεώργιος το μόνο που ζήτησε σαν χάρη ήταν να κτίσει εκκλησία μέσα στο χωριό.

Ζάμαντας

Έχει τις ρίζες του στην περίοδο της παρακμής του Βυζαντίου και της κυριαρχίας των Οθωμανών. Για το έθιμο υπάρχουν κι έχουν καταγραφεί πολλές εκδοχές. Σύμφωνα με μία από αυτές, κάποτε που οι κάτοικοι του χωριού γιόρταζαν μετά την Ανάσταση τον ερχομό της άνοιξης, ένα απόσπασμα εξαγριωμένων Οθωμανών που επιτέθηκε με σκοπό να χαλάσει τη γιορτή. Ένας λεβέντης δεν ανέχτηκε τις προκλήσεις και ξεπετάχτηκε να αναμετρηθεί με τον αρχηγό του αποσπάσματος, που ήταν γνωστός με το όνομα "Ζάμαντας". Ο αγώνας ήταν άνισος και ο "Ζάμαντας" με δόλιο τρόπο κατάφερε να τον χτυπήσει θανάσιμα.

Το γεγονός μαθεύτηκε στην περιοχή και αποτέλεσε λόγο διαμαρτυρίας προς τον Σουλτάνο της Υψηλής Πύλης. Προκειμένου να αποφευχθούν τα χειρότερα, οι κατακτητές παραχώρησαν στους κατοίκους ιδιαίτερα προνόμια ελευθερίας, ιδιοκτησίας και φόρων. Σε ανάμνηση της θυσίας του νέου οι άνθρωποι του χωριού τον έκαναν τραγούδι και χορό.

Μάτιασμα - Ιούδας

Ένα από τα ξεχωριστά λαογραφικά έθιμα που τηρούνται στο Δ.Δ. του Εμμ. Παππά είναι το "μάτιασμα", που γίνεται το βράδυ της αποκριάς. Στην Πεντάπολη, το Σάββατο της Ανάστασης, στο "Χριστός Ανέστη" τα παιδιά βάζουν φωτιά στο ομοίωμα του Ιούδα που έχει παραμορφωμένο σχήμα και κρέμεται στην πλατεία.

Ήθη και έθιμα - Άλλες εκδηλώσεις

Το "τζιτζιρόκλικο": Η λέξη είναι σύνθετη και σημαίνει το τσουρέκι του τζίτζικα. Πρόκειται για ένα ειδικό στρόγγυλο ψωμί το οποίο ζυμώνονταν το μήνα Ιούνιο με το πρώτο αλεύρι της νέας σοδειάς. Είχε βάρος περίπου ενός κιλού και μία τρύπα στο κέντρο, όπου τοποθετούνταν ένα κλωνάρι βασιλικός. Το ψωμί αυτό το πήγαιναν στη βρύση της γειτονιάς κι όσοι ήταν εκεί έκοβαν από ένα κομμάτι ευχόμενοι: "όπως τρέχει το νερό να τρέχει κι η σοδειά". Ό,τι απέμεινε αφήνονταν εκεί για να το φάει ο τζίτζικας το χειμώνα.

Άλλα έθιμα της περιοχής ήταν: **"Το θυμιασμα"** την παραμονή του νέου χρόνου, **"Το φίλεμα του νονού"** (καλτάτα) που γινόταν την παραμονή των Θεοφανείων και **"Οι σταβές"** (φωτιές) την τελευταία Κυριακή της Αποκριάς. Σήμερα τα περισσότερα έχουν εκλείψει.

Στο Δ.Δ. της Πεντάπολης τον Δεκαπενταύγουστο γίνεται **"το αντάμωμα των Πενταπολιτών"** το οποίο διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Πεντάπολης. Στο πλαίσιο αυτού του ανταμώματος τα τελευταία χρόνια αναβιώνει και το έθιμο **"Ντουντούλα"**. Το έθιμο αυτό αναβίωσε στις αρχές του 20ού αιώνα, αλλά και στην περίοδο 1945 με 1955. Σε περιόδους μεγάλης ανομβρίας, οι γυναίκες έντυναν κατά προτίμηση ένα σωματώδη άνδρα με φύλλα και κλαριά από υδροχαρή φυτά, έτσι που να μοιάζει μ' ένα θάμνο ζωντανό. Περιφέρονταν στους δρόμους του χωριού κουνώντας τα χέρια και τα πόδια του φωνάζοντας "Βάι - βάι Ντουντούλα", ενώ ο κόσμος τον κατάβρεχε.